

Komentář ke statistickému výkazu regionálních funkcí okresu Zlín za rok 2022

1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST

Počet obsluhovaných knihoven:	116
Počet poskytnutých konzultací:	547
Počet vykonaných metodických návštěv:	128
Z celkového počtu konzultací a metodických návštěv bylo jednáno se starosty:	98

Vykazované číselné údaje zahrnují **metodické návštěvy** a **konzultace** v jednotlivých knihovnách, které byly zaměřeny mimo jiné na jednání se starosty a zástupci obcí jako zřizovatelů knihoven, přičemž byly projednávány zejména organizační záležitosti týkající provozu knihoven, dále se probíraly statistiky knihovnických činností, evidence a zpracování knihovnických fondů zakoupených z finančních prostředků provozovatelů knihoven, revize a aktualizace knihovnických fondů, práce s výměnným fondem, žádosti starostů o pomoc při svozu/rozvozu výměnných souborů, vykazování výkonu regionálních funkcí, apod.

	Běžné konzultace	Metodické návštěvy	Jednání na OÚ
KKFB – odd. metodiky	175	33	21
Brumov – Bylnice	7	3	0
Fryšták	25	7	7
Luhačovice	83	8	9
Napajedla	26	14	10
Otrokovice	15	8	5
Slavičín	48	9	9
Slušovice	4	5	6
Štítná nad Vláří	33	3	3
Valašské Klobouky	54	9	15
Vizovice	18	16	14
Jižní Svahy	59	13	21
Celkem	547	128	120

Vykázané číslo konzultací jsou běžné konzultace na pracovišti toho, kdo konzultaci poskytoval, případně telefonické či elektronické konzultace.

Začátkem roku byly uzavřeny nové dodatky ke **Smlouvám o poskytování a zajištění regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí**. Tyto specifikující rozsah služeb, počet objednaných hodin, hodinovou sazbu a termíny zpracování výkazů.

Během roku 2022 byly provedeny rekonstrukce, estetické úpravy, případně stěhování v těchto knihovnách:

Místní knihovna v Podhradí – rekonstrukce prostor knihovny

Veřejná knihovna obce Spytihněv – nové prostory knihovny, nový nábytek

Obecní knihovna Lhota – rekonstrukce prostor knihovny, nový nábytek

Místní knihovna v Jestřabí – obec vybuodovala novou klubovnu pro děti, kterou má k dispozici i místní knihovna pro své aktivity.

Místní knihovna v Šanově – knihovna přestěhována do náhradních prostor z důvodu celkové rekonstrukce

Obecní knihovna ve Vysokém Poli – knihovna přestěhována do nových prostor v přízemí OÚ

Obecní knihovna Jasenná – nově zrekonstruované prostory knihovny včetně kompletního nového nábytku.

Místní knihovna v Petrůvce – rekonstrukce knihovny – nová podlaha, rozvody elektřiny a osvětlení, omítky a výmalba prostor, nové regály

Mimo výše uvedené byl dokoupen nový nábytek a doplňky v těchto knihovnách:

Místní knihovna v Kašavě - dokoupena část regálů

Místní knihovna Halenkovice – nové stolky, židle a taburety do čítárny

Místní knihovna Zádveřice-Raková – nový výpůjční pult, zázemí knihovny, sedací nábytek a koberec

Obecní knihovna Bohuslavice u Zlína – nový stůl, regály a nábytkové doplňky

Obecní knihovna v Březnici – nové regály a doplňkový nábytek. Zahájení půjčování společenských her

Obecní knihovna Velký Ořechov – nový nábytek – regály, sedací nábytek, pult, stoly

Místní knihovna v Ostratě – nové PC a WiFi připojení

Obecní knihovna Kelníky – výmalba prostor a obnova regálů

Místní knihovna v Návojně – nové sedací a hrací prvky pro děti

Obecní knihovna v Tichově – nové stoly a židle v půjčovně

Obecní knihovna v Újezdě – nové regály v dětském oddělení

Obecní knihovna Bohuslavice nad Vlárí – nové PC

Obecní knihovna v Březové – nový sedací nábytek pro děti (stůl, židle, sedací vaky), nové PC + dataprojektor a plátno

Místní knihovna v Dolní Lhotě – nový nábytek a regály v knihovně

Místní knihovna v Horní Lhotě – rekonstrukce knihovny – malování, nový nábytek a regály, nové osvětlení a doplňky

Místní knihovna v Ludkovicích – nový notebook

Dotace VISK3:

O dotaci VISK3 si úspěšně požádaly tyto knihovny a zřizovatelské obce:

Místní knihovna v Rokytnici – ve výši 19 000 Kč

Místní knihovna ve Vlachově Lhotě - ve výši 16 000 Kč na obnovu zařízení

Obecní knihovna Lhota – dotace 17 000 Kč na technické vybavení knihovny

MěK Brumov-Bylnice – dotace 130 000 Kč na vyšší verzi AKS

MěK Otrokovice – dotace 35 000 Kč na zahájení e-výpůjček

MěK Napajedla – dotace 45 000 Kč na zlepšení služeb v knihovnách střediska

MěK Valašské Klobouky – dotace 25 000 Kč na obnova technického PC vybavení

Ostatní dotace, popř. sponzorské příspěvky:

Obecní knihovna Jasenná – mimořádný příspěvek 8.000 Kč od OÚ

Místní knihovna Zádveřice-Raková – dotace z Programu rozvoje venkova ve výši 140 000 Kč

Místní knihovna v Petrůvce – dotace v rámci ČR a EU

Ostatní změny a zajímavosti:

Místní knihovna Trnava – nová knihovnice Petra Matušincová. Zahájena roznáška knih do domu pro seniory

Obecní knihovna Petrůvka – nová knihovnice Simona Remešová

Místní knihovna Racková – nová knihovnice Eliška Rapantová

Obecní knihovna v Březnici – knihovna byla dlouhodobě uzavřena kvůli pandemii, provoz se rozběhl v omezeném počtu hodin, nyní je knihovna kvůli dlouhodobé nemoci znovu uzavřena.

Místní knihovna Zádveřice – Raková – od listopadu nová knihovnice Hana Stloukalová

Knihobudky spravují obecní knihovny v **Ludkovicích, Hostišově, Pozlovicích, Sazovicích, Lukovečku, Kelníkách, Bratřejov. Dále jsou např. ve Fryštáku, Slavičíně, Otrokovicích.**

Přetrvávají problémy s internetovým připojením v obci Lipová, proto zde není využíván AKS Verbis. Stále není obnoven provoz Místní knihovny Podkopná Lhota, nedaří se nalézt knihovnici. V Sazovicích se řešil dlouhodobý výpadek on-line katalogu v souvislosti s instalací nové internetové sítě.

Facebook:

Obecní knihovna Bohuslavice nad Vlárí

Obecní knihovna Bohuslavice u Zlína

Obecní knihovna Březnice

Místní knihovna Dolní Lhota

Místní lidová knihovna Horní Lhota

Místní knihovna Doubravy

Místní knihovna obce Halenkovice

Místní knihovna Haluzice

Místní knihovna v Jestřabí

Místní knihovna v Křekově

Obecní knihovna Lhota

Obecní knihovna Lípa

Obecní knihovna Petrůvka

Obecní knihovna Poteč

Obecní knihovna Rudimov

Obecní knihovna v Tichově

Místní knihovna v Tlumačově

Místní knihovna Trnava

Obecní knihovna v Újezdě

Místní knihovna Veselá

Obecní knihovna Vlachovice

Místní knihovna v Zádveřicích

WiFi:

V současné době už mají všechny profesionální knihovny a 58 neprofesionálních knihoven okresu Zlín připojení do WiFi sítě.

2. STATISTIKA

Počet obslužených knihoven: 102

Počet zpracovaných statistických výkazů: 91

10 ročních výkazů základních knihoven s profesionálními pracovníky s 13 pobočkami,
77 ročních výkazů základních knihoven s neprofesionálními pracovníky se 2 pobočkami.

Metodické oddělení zpracovalo 88 statistických výkazů o činnosti knihoven a 3 sumáře KULT (MK) V 12 – 01 za rok 2021.

3. VZDĚLÁVÁNÍ, SEMINÁŘE, PORADY

Vzdělávání zajišťovala Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně na krajské úrovni a Vzdělávací centrum knihovníků Zlínského kraje.

Po dvou letech proběhl pravidelný seminář pro starosty a knihovníky okresu Zlín za fyzické účasti v KKFZ. Z důvodu pandemických opatření byl v roce 2020 seminář zrušen a minulý rok proběhl

on-line formou. Z plánovaných pravidelných porad pro profesionální knihovníky se uskutečnila jen jedna, druhou nahradila účast profesionálních knihovníků na krajském semináři.

SEMINÁŘ:

13. DUBNA 2022 proběhlo tradiční, letos už 16. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín. Přijelo celkem 58 účastníků, které pozdravila i radní pro kulturu a školství ZK Ing. Mgr. Zuzana Fišerová a ředitel KKFBZ Ing. Jan Kaňka. Na programu byly tyto příspěvky:

1. **20 let Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, 20 let služeb knihovnám v rámci regionálních funkcí** – Ing. J. Tomancová, KKFBZ
2. **Ocenění Místní knihovny Větrný Jeníkov v rámci soutěže Vesnice roku 2019** – knihovnice a zastupitelka městyse Větrný Jeníkov Eva Šamánková
3. **Jak postavit dobrou knihovnu** – Mgr. Lenka Dostálová, Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven, MZK Brno
4. **Knihovny regionu Vizovice** – Mgr. Blanka Krejčířková, Městská knihovna Josefa Čižmáře Vizovice

16. listopadu 2022 proběhl Seminář pro knihovníky okresu Zlín. Zúčastnilo se ho 37 knihovníků, většinou z neprofesionálních knihoven, kteří velmi kladně hodnotili tento program:

- **Budoucnost mé knihovny – náměty a doporučení pro plánování a rozvoj knihovny** – Ing. J. Tomancová, KKFBZ
- **Humor a lidová moudrost v moravské literatuře** – Bc. V. Adámková, KKFBZ
- **Videa z oceněných knihoven ZK**
- **Biblioterapie v teorii i praxi** – M. Kořínková, Knihovna Kroměřížska

PORADY:

Počet obslužených knihoven:	12
Počet akcí:	3
Počet účastníků celkem:	43
z MĚK a obecních knihoven	34
z KKFBZ	9

Proběhla pouze jedna porada pro profesionální knihovníky okresu Zlín. V termínu plánované druhé porady dne 16. 6. 2022 proběhl Krajský seminář profesionálních pracovníků knihoven.

16. března 2022 - na úvod porady proběhla přednáška Bc. Ludmily Holbíkové z MVK Vsetín Literatura pro II. st. ZŠ. Dále byly mj. vyhodnoceny výsledky statistiky za rok 2021 v knihovnách okresu Zlín a účastníci byli seznámeni s nabídkou vzdělávacích akcí na rok 2022.

31. srpna 2022 – na poradě mj. vyhodnotila Ing. J. Tomancová plnění cílů koncepce v letech 2018-2022, proběhlo zhodnocení činnosti knihoven našeho okresu a prezentace natočených videí v oceněných knihovnách ZK.

7. prosince 2022 – porada proběhla v Místní knihovně obce Halenkovice. Tato knihovna je nově otevřena v budově Obecního úřadu. Prohlídku knihovny, výstavbu a průběh prací popsala Ing. arch. Z. Šalášková a knihovnice P. Bieberlová. V druhé části porady byly projednány změny ve statistice a RF na rok 2023 a představeny připravované vzdělávací projekty KKFBZ.

4. POMOC PŘI REVIZI, AKTUALIZACI DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ KF

V roce 2022 bylo :

- **zakoupeno 659 knih pro 13 knihoven z finančních prostředků obcí** (v roce 2021 to bylo 717 knih pro 16 knihoven)
- **zpracováno 6 810 knih pro 69 knihoven** (v roce 2021 6 331 knih pro 73 knihoven)
- **zaktualizováno ve 24 obslužených knihovnách 10 730 svazků** (v roce 2021 to bylo 8 871 svazků ve 24 knihovnách)
- **zrevidováno 42 340 knihovních jednotek v 17 knihovnách** (v roce 2021 to bylo 50 491 svazků v 18 knihovnách)
- **vyřazeno 13 214 knih ve 29 knihovnách** (v roce 2021 se vyřadilo 6 966 knih ve 28 knihovnách).

Knihovna	Nákup	Zpracování	Aktualizace	Vyřazování	Revize
Region Brumov celkem	189	304	394	588	2204
Návojná	18	85	50	63	2204
Nedašov	86	134	344	525	0
Nedašova Lhota	85	85	0	0	0
Region Fryšták celkem	0	904	842	584	7303
Držková		63			
Hvozdná		245	143		5450
Kašava		230		583	
Lukov		73			
Lukoveček		124	222		
Ostrata		91			
Vlčková		78	477	1	1853
Region Luhačovice celkem	0	934	3500	2223	1936
Biskupice		31		0	1936
Dolní Lhota		622		1253	
Horní Lhota		29		228	
Kaňovice		0		0	
Ludkovice		46		0	
Petrůvka		154	3500	356	
Podhradí		0		386	
Pozlovice		52		0	
Region Napajedla celkem	119	824	213	4815	6724
Halenkovice	0	355	98	408	6724
Karlovice	0	84			
Komárov	36	36	115		
Lhota	0	104			
Oldřichovice	0	91		93	
Pohořelice	0	46			
Spytihněv	41	57		4314	
Žlutava	42	51			

Knihovna	Nákup	Zpracování	Aktualizace	Vyřazování	Revize
Region Otrokovice celkem	0	436	968	182	2500
Hostišová		48	175	78	
Machová		24	193		
Mysločovice		56	235	104	2500
Sazovice		87	292		
Tlumačov		221	73		
Region Slavičín celkem	165	240	3373	363	3275
Bohuslavice n./VI.		73	273		
Haluzice					
Lipová	165	94			
Loučka			3100		3275
Rudimov		73		363	
Region Slušovice	0	464	71	1050	1946
Březová					
Dešná		132	71		1946
Hrobice		43		573	
Neubuz		103			
Želechovice nad Dřevnicí		186		477	
Region Štítná	116	206	70	610	1825
Jestřabí	19	41		398	1825
Kochavec	12	22			
Rokytnice	53	84	70	212	
Šanov	32	59			
Region Val.Kloubouky	0	589	1199	648	3257
Drnovice		31	361		
Křekov		49			
Poteč		94			
Tichov		55	258	31	1153
Újezd		103			
Vlachova Lhota		72	580	411	2104
Vlachovice		161		206	
Vrbětice		15			
Vysoké Pole		9			
Region Vizovice	7	158	0	29	3789
Bratřejov	7	7		29	1202
Jasenná		40			
Lhotsko		56			
Lutonina		29			
Ublo		1			
Zádveřice		25			2587

Knihovna	Nákup	Zpracování	Aktualizace	Vyřazování	Revize
Region Jižní Svahy	64	1751	100	2122	7581
Bohuslavice u Zlína		167		384	1338
Březnice		302		75	
Březůvky					
Dobrkovice		12			
Doubravy		46			
Hřivínův Újezd		44			
Kelníky					
Lípa		27			
Podkopná Lhota					
Provodov		194	5		
Racková	64	144	26	667	1950
Sehradice		71			
Slopné		47		336	2324
Šarovy		193		426	
Tečovice		47			
Trnava		46			
Velký Ořechov		157	64	166	1969
Veselá		254	5	68	
Všemina					
Celkem svazků	660	6 810	10 730	13 214	42 340
Celkem knihoven	13	69	24	29	17

Revize ve Lhotě (středisko Napajedla) nebyla provedena, protože knihovna byla uzavřena z důvodu rekonstrukce. Podobné je to v Podkopné Lhotě, kde je knihovna dlouhodobě uzavřena a připravuje se jednání se starostou obce ohledně celé situace. Obec nechce knihovnu zrušit, ale stejně tak se ale nedaří obnovit její provoz.

Celkový počet nakoupených či jinak zpracovaných knih je srovnatelný s předchozím rokem, zvýšilo se, což je dobře, množství aktualizovaných a vyřazených knih. Ve stále více knihovnách je poznat, že se zde s fondem pracuje – mizí staré, mnohdy poškozené publikace, podstatně se zlepšilo značení knih a jejich uložení. Stále je ale patrný rozdíl mezi knihovnami jednotlivých středisek.

5. TVORBA VÝMĚNNÝCH KNIHOVNÍCH FONDŮ, JEJICH OBĚH A DISTRIBUCE

(akvizice, katalogizace, značení fondu, tvorba výměnných souborů a jejich oběh – rozvoz/svoz – do knihoven okresu Zlín)

- V roce 2022 **bylo nakoupeno celkem 1 979 knihovních jednotek** (z toho 1 498 beletrie a 109 naučné literatury pro dospělé; pro děti 274 svazků beletrie a 70 naučné literatury pro děti, 22 audioknih a 6 společenských her). **Celková částka za nákup fondu činí 501 957 Kč** (rabat činil 227 926 Kč, což tvoří víc než 32 %). Průměrná cena za jednu knihovní jednotku činila přibližně 254 Kč, což je zhruba o 25 Kč více než v minulém roce. Bohužel neustále klesá počet zakoupených knih z důvodu vyšších cen, pro srovnání to bylo takto: v roce 2018 – 2 436 svazků, 2019 – 2 396 svazků, v roce 2020 – 2 268 svazků, 2021 – 2 138 svazků. Částka na nákup knih byla přitom srovnatelná po celé sledované období.

Došlo také k vyřazování knih ve skladu výměnných fondů, vyřazovaly se knihy poškozené, zastaralé a především multiplikáty. Celkem bylo předáno vyřazovací komisi 629 svazků.

Celkem 14 knihoven okresu využilo nabídky a nakoupilo za výhodné ceny 516 knih do svých fondů.

- **Výměnné soubory na přání** využilo v roce 2022 celkem 48 knihoven, bylo pro ně vytvořeno 67 souborů a do nich zařazeno 4 280 knihovnických jednotek. **Z toho plyne, že výměnné soubory na přání se těší u obecních knihoven stále velké oblibě, některé knihovny využívají možnosti a berou si VS na přání i z jiných dokumentů, než knihy (AK, hry, ALBI knihy)**
- Ve spolupráci s profesionálními knihovnami se pracovnice oddělení metodiky zajímaly o umístění knihoven, o stavění knihovního fondu, o zavádění výpočetní techniky do knihoven, o vytváření příjemného komunitního prostředí v prostorách knihoven, podporovaly oblast vzdělávání, vytváření vyčleněných fondů regionální literatury v jednotlivých knihovnách a prováděly kontrolu výkonu regionálních služeb.

Výměnné soubory umístěné v knihovnách:

	2021 (k 31. 12. 2021)		2022 (k 31. 12. 2022)	
VF pro knihovny okresu Zlín – celkem svazků	48 295		49 645	
Přírůstek VF	2 138		1 979	
Úbytek VF	6 036		629	
Počet knihovnických jednotek celkem zařazených do VS	11 749 (11 695 bez poboček KKFBZ)		13 540 (12 804 bez poboček KKFBZ)	
Celkový počet vytvořených výměnných souborů (VS)	164		239	
	Počet svazků v souboru	Počet svazků v souboru	Počet svazků v souboru	Celkem svazků
obce VS (jarní) 79x	0	30	30	2 370
obce VS (podzimní), 79x	60	70	70	5530
pobočky městských knihoven, 10x	130	90	90	810
městské knihovny, 5x	100	110	110	550
VS na přání	70 VS	67	67	4 280

6. CÍRKULACE VÝMĚNNÉHO FONDU

únor	Bylo připraveno a rozvezeno 5 výměnných souborů pro profesionální knihovny Brumov, Slušovice, Štítná, Valašské Klobouky a Vizovice. Výměnný soubor obsahuje 110 knih.
duben - červen	Cirkulace jarních výměnných souborů pro 79 obecních knihoven – byl ukončen původní cyklus, nyní začíná nový a každá knihovna proto obdržela jen 30 svazků.
září	Cirkulace VS pro pobočky MěK – 9 souborů s 90 svazky
říjen - prosinec	Cirkulace podzimních výměnných souborů pro 79 obecních knihoven – každá knihovna obdržela 70 svazků
průběžně	Výměnné soubory na přání: 67 souborů s 4 280 svazky

7. SERVIS VÝPOČETNÍ TECHNIKY

Počet obslužených knihoven: 30
Počet akcí: 37 (48 hodin)

Do této činnosti jsou zahrnuty úpravy katalogů na webu, instalace a údržba knihovnických programů, servis SW, příprava výpočetní techniky a instalace SW a programu pro evidenci a cirkulaci výměnného fondu, aktualizace dat VS, opravy a slučování dat, příprava, nastavení, zprovoznění a vyhodnocení revize KF.

8. DOPRAVA – viz krajský sumář

9. STAV ELEKTRONICKÝCH SLUŽEB KNIHOVEN

Ve všech knihovnách okresu Zlín již proběhla retrokonverze.

Všech 77 obecních knihoven má také vlastní webové stránky nebo jsou součástí webu příslušných obcí.

Všechny obecní knihovny (77) mají také elektronický katalog. Při opakované kontrole knihovnických webů v našem okrese byla občas zjištěna nefunkčnost některých online katalogů, většinou se jedná o krátkodobé výpadky a problém byl odstraněn. Některým knihovnám však stále funguje katalog jen v době provozu dané knihovny, nadále bude ohledně této skutečnosti jednáno se zřizovateli. Již je hotová nebo se dokončuje obnova webů obecních knihoven některých středisek, jedná se např. o knihovny v regionu Napajedla, Slušovice, Luhačovice, Štítná. Celkově lze říct, že se úroveň informací i vzhledu webových stránek postupně zlepšuje.

V současné době půjčuje přes AKS 54 knihoven, i když připojených je 55 knihoven, ale v Lipové přetrvávají problémy s připojením na internet, a proto nelze AKS využívat.:

Bohuslavice nad Vlárí, Bohuslavice u Zlína, Březnice, Březová, Dešná, Dolní Lhota, Doubravy, Drnovice, Horní Lhota, Halenkovice, Haluzice, Hostišová, Hrobice, Hřivínův Újezd, Jasenná, Jestřabí, Karlovice, Kochavec, Komárov, Křekov, Lhota, Lhotsko, Loučka, Lukov, Lutonina, Machová, Mysločovice, Neubuz, Oldřichovice, Petrůvka, Pohořelice, Poteč, Pozlovice, Provodov, Rokytnice, Rudimov, Sazovice, Slopné, Spytihněv, Šanov, Šarovy, Tichov, Tlumačov, Újezd, Velký Ořechov, Veselá, Vlachova Lhota, Vlachovice, Vrbětice, Vysoké Pole, Zádveřice, Želechovice nad Dřevnicí a Žlutava. V letošním roce se chystá připojení dalších knihoven do AKS, většinou je to spojeno se žádostí v projektu VISK 3.

AKS využívají už všechny obce v regionu Otrokovice, Slavičín, Slušovice, Štítná, Valašské Klobouky a Napajedla.

ZÁVĚR

Profesionální knihovny okresu Zlín výkon vybraných regionálních knihovnických služeb prováděly pro obsluhované knihovny na základě objednávek uzavřených v lednu s provozovateli profesionálních knihoven. Tato činnost byla čtvrtletně vykazována a byla hrazena z rozpočtu Zlínského kraje na základě novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Nákupem služeb na zajištění regionálních knihovnických služeb bylo v prvním pololetí roku 2022 odpracováno **4 251 hodin** v celkové částce **913 965 Kč**. Výkon služeb v rámci RF probíhá většinou průběžně po celý rok, jen na některých střediscích z důvodu nemoci knihovnic nebo personálních změn bylo prozatím odpracováno méně hodin.

V rámci výročí regionálních služeb ve Zlínském kraji proběhlo natáčení propagačních video snímků v knihovnách, které byly v umlynulých letech oceněny jako nejlepší knihovny Zlínského kraje. Jednalo se o knihovny v Rudimově, Oldřichovicích, Slušovicích, Vlachovicích a na Veselé.